

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614010049
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5614010049.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Urbanovej a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Dany Wänkeovej, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 1. apríla 2014 v Žiline sťažnosť obvineného Z. U. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/19/2014 zo dňa 13.3.2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného Z. U. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Liptovský Mikuláš postupom podľa § 238 ods. 3 Tr. por. rozhodol, že väzba obvineného Z. U. trvá naďalej. Tým istým rozhodnutím postupom podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného o prepustenie z väzby zamietol, postupom podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. zamietol jeho žiadosť o nahradenie väzby prijatím písomného sľubu a postupom podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol jeho žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tak, že materiálne podmienky trvania väzby u obvineného Z. U. sú naplnené. Dôkazy zadovážené v prípravnom konaní a tiež priznanie obvineného nasvedčujú tomu, že skutky uvedené v dohode o vine a treste sa stali, spáchal ich obvinený a tieto napĺňajú znaky pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. a zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. Poukázal na konkrétne skutočnosti, ktoré i v tomto štádiu konania odôvodňujú existenciu dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Tento dôvod väzby spočíva jednak v samotných okolnostiach skutkov, ktoré sú zločinmi, a ktoré obvinený spáchal početnými skutkami v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia za majetkovú trestnú činnosť. Všetky prejednávané skutky, ktoré obvinený spáchal sú zločinmi, teda závažnejším druhom trestného činu. Hrozba pokračovania v trestnej činnosti je daná tiež osobou obvineného, ktorý má sklon k páchaniu majetkovej trestnej činnosti, pričom konajúci súd poukázal na odpis registra trestov, z ktorého je možné túto skutočnosť objektivizovať. Navyše bolo preukázané, že obvinený počas výkonu trestu odňatia slobody bol opakovane disciplinárne potrestaný za porušenie ústavného poriadku, čo viedlo k jeho preradeniu do prísnejšieho stupňa stráženia. Správanie obvineného počas výkonu trestu odňatia slobody, ako i jeho správanie na slobode, kedy sa dopustil závažnej trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, sú dôvody, pre ktoré zamietol žiadosti obvineného o nahradenie väzby písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka. Tieto inštitúty vzhľadom na uvedené nepovažoval za dostatočnú záruku riadneho života obvineného na slobode.

Proti všetkým výrokom uznesenia podal obvinený sťažnosť, a to bezprostredne po jeho vyhlásení. Sťažnosť odôvodnil sám, i prostredníctvom obhajcu.

V písomných dôvodoch sťažnosti namietal, že rozhodnutie súdu je neobjektívne, nakoľko dňa 27.1.2014 bol zrušený rozsudok, ktorým mu bol uložený nespravodlivý a neprimeraný trest. Tento rozsudok bol zrušený z dôvodu nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 28.11.2012. Ústavný súd SR vyslovil, že v § 42 ods. 1 Tr. zák., slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchateľovi nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s Ústavou SR.

Sťažnosť písomne odôvodnil i obhajca obvineného. Tvrdil, že u obvineného neboli v danom prípade naplnené všetky formálne a materiálne predpoklady na rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby. Okrem toho namietal i porušenie jeho práva na obhajobu. Poukázal na tú skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27.1.2014 pod sp.zn. 2Nt/8/2013 súd povolil obnovu konania vo veci 2T/7/2010 a súčasne toho istého dňa rozhodol aj o vzatí Z. U. do väzby. Poukázal na ustanovenie § 37 Tr. por. a existenciu dôvodov povinnej obhajoby. Obvinený si obhajcu nezvolil sám a preto mu mal obhajcu ustanoviť bez meškania súd, v súlade s ustanovením § 40 Tr. por. Ustanovenie § 37 Tr. por. upravuje nutnú obhajobu ako dôležitú súčasť práva na obhajobu zakotveného v článku 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, a rovnako v článku 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zákon v presne vymedzených prípadoch považuje obhajobu obhajcom za tak dôležitú, že rozhodnutie o nej nenecháva na úvahe obvineného. V týchto prípadoch preto súd postupuje podľa § 40 Tr. por. ihneď potom ako dôvod nutnej obhajoby vznikol. V prejednávanej veci, teda dňom právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania, t.j. dňa 27.1.2014, a okamihom vzatia obvineného do väzby mal mu byť bez meškania ustanovený obhajca. Obvinenému U. bol však obhajca ustanovený až rozhodnutím Okresného súdu Liptovský Mikuláš dňa 13.2.2014, ktoré bolo ustanovenému obhajcovi doručené až dňa 18.2.2014, teda takmer mesiac potom ako bol obvinený U. vzatý do väzby. Podľa sťažovateľa pri ustanovení obhajcu sa nesmie postupovať tak váhavo, že sa tým zmarí zmysel povinnej obhajoby, ale treba postupovať okamžite a s najväčším urýchlenním. Táto požiadavka je nakoniec *expressis verbis* vyjadrená aj v citovanom ustanovení § 40 Tr. por., kde zákonodarca v prvom odseku, druhá veta používa spojenie „musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený“. Pokiaľ teda okresný súd, okamžite po zistení dôvodov povinnej obhajoby nepostupoval v súlade s citovaným právnym ustanovením, jeho postup je nutné hodnotiť ako porušujúci článok 40 LPS a článok 6 Dohovoru. Skutočná realizácia práva na obhajobu je jednou z kľúčových podmienok spravodlivého trestného konania. S poukazom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Žiline sťažnosti vyhovel, zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš a obvineného prepustil z väzby na slobodu.

Príslušný prokurátor sa k dôvodom sťažnosti obvineného a jeho obhajcu nevyjadril.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Pri preskúmaní prihliadal i na chyby, ktoré sťažnosťou neboli vytýkané, ale ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť sťažnosťou napadnutých výrokov. Následne zistil, že sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, avšak je nedôvodná.

Krajský súd po prieskume predloženej veci zistil, že okresný súd v rámci procesného postupu v konaní, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktoré toto konanie upravujú. Nadriadený súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, a v zásade na toto odkazuje.

Z obsahu predloženého spisu je zistiteľné, že uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27.1.2014 pod sp.zn. 2Nt/8/2013 postupom podľa § 397 ods. 2 a § 400 ods. 1 Tr. por. bola povolená obnova konania v trestnej veci odsúdeného Z. U., ktorá sa skončila právoplatným rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/7/2010 zo dňa 2.2.2010. V prospech odsúdeného bol zrušený výrok o úhrnnom treste odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 8 mesiacov, ktorý mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., a na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Tým istým rozhodnutím postupom podľa § 404 ods. 2 Tr. por. bola vec vrátená prokurátorovi do prípravného konania, a podľa § 403 a § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. bol Z. U. vzatý do väzby s tým, že lehota väzby začne plynúť okamihom nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania, a vykoná sa v Ústave na výkon väzby v Žiline. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. bola zamietnutá jeho žiadosť o nahradenie väzby prijatím

písomného sľubu, a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. bola zamietnutá jeho žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.1.2014.

Z pripojeného spisu 2Nt/8/2013 je zistiteľné, že Z. U. bol podľa § 40 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 38 ods. 2 písm. a), § 37 ods. 1 písm. a) Tr. por. ustanovený obhajca JUDr. Juraj Bachan. Ustanovený obhajca JUDr. Juraj Bachan obhajobu obvineného prevzal, a následne sa zúčastňoval všetkých úkonov súvisiacich s návrhom obvineného na povolenie obnovy konania. Bol účastný i verejného zasadnutia dňa 27.1.2014, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie o povolení obnovy konania vo veci 2T/7/2010, a obvinený Z. U. vzatý do väzby podľa § 403 a § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že potom ako bol zrušený výrok o treste v prospech odsúdeného z rozsudku sp. zn. 2T/7/2010 zo dňa 2.2.2010, bola vec podľa § 404 ods. 2 Tr. por. vrátená prokurátorovi do prípravného konania. Následne prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 2Pv 100/2014 zo dňa 18.2.2014 podal obžalobu na tom skutkovom základe ako je v tejto obžalobe uvedené.

Tu krajský súd reaguje na sťažnostné námietky obvineného prednesené obhajcom JUDr. Martinom Cibulom o porušení práva obvineného na obhajobu. Výhrady sťažovateľa súvisiace s porušením jeho práva na obhajobu sú nedôvodné. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na ustanovenie obhajcu vo veci 2Nt/8/2013, a upriamuje pozornosť sťažovateľa na ustanovenie § 44 ods. 4 Tr. por., podľa ktorého ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania. Tým, že vo veci 2Nt/8/2013 bola vec vrátená prokurátorovi do prípravného konania, trestné stíhanie vedené proti Z. U. skončené nebolo, a obhajcom obvineného bol JUDr. Juraj Bachan. Navyše zo spisu je zistiteľné, že v období, na ktoré sťažovateľ poukazuje, neboli vykonávané žiadne procesné úkony, a tak nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu v materiálnej podobe.

Krajský súd po preskúmaní predloženej veci uzatvára, že právo obvineného Z. U. na obhajobu porušené nebolo.

V sťažnosti, ktorú obvinený podal sám, a ktorá bola konajúcemu súdu doručená dňa 17.3.2014 obvinený neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu alebo zrušenie výrokov napadnutého uznesenia. V podstate poukázal na nález Ústavného súdu SR, v dôsledku ktorého mu bol, podľa neho, uložený nespravodlivý a neprimeraný trest. Krajský súd sťažovateľa poučuje, že otázka druhu a výmery trestu bude predmetom ďalšieho dokazovania na hlavnom pojednávaní, keďže o jeho vine už bolo právoplatne rozhodnuté.

Krajský súd sa bez výhrad stotožňuje so záverom konajúceho súdu, že u obvineného sú dané dôvody na jeho ponechanie vo väzbe i po podaní obžaloby. Obvinený Z. U. sa podľa schválenej dohody dopustil závažnej trestnej činnosti (štyri zločiny), tieto spáchal početnými skutkami, dokonca v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia za majetkovú trestnú činnosť. Hrozba pokračovania v trestnej činnosti je daná nielen závažnosťou týchto skutkov, ale je daná i samotnou osobou obvineného. Obvinený dokonca i vo výkone trestu porušoval ústavný poriadok, za čo bol disciplinárne potrestaný a uvedené viedlo k jeho preradeniu do prísnejšieho stupňa stráženia. Všetky tieto skutočnosti reálne odôvodňujú obavu, že v prípade neväzobného stíhania obvineného by tento v páchaní trestnej činnosti pokračoval. Pokiaľ obvinený žiadal nahradiť väzbu písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka, krajský súd rovnako ako konajúci súd považuje uvedené inštitúty za nepostačujúce pre dosiahnutie účelu väzby u obvineného a poznamenáva, že tieto nie sú takej sily, aby v prípade ich prijatia a prepustenia obvineného na slobodu tomuto zabránili v pokračovaní v páchaní trestnej činnosti.

Vzhľadom na uvedené je potrebné považovať väzobné stíhanie obvineného Z. U. za zákonné a nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestného konania.

S poukazom na uvedené krajský súd sťažnosť obvineného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.